جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

سال رونق تولید ۹۸-۱۳

اهم اقدامات انجام شده در راستای برنامه‌های ۷ گانه وزارت صمت در سال رونق تولید

وزارت صنعت، معدن و تجارت در راستای تحقق شعار رونق تولید در سال ۹۸ اقدام به تدوین و اجرایی کردن برنامه‌های خود در ۷ محور با تاکید بر توسعه ساخت داخل و نیز توسعه صادرات به کشورهای هدف کرده است که اهم اقدامات انجام شده تاکنون، بر اساس محورهای برنامه در این گزارش ارایه می‌شود و اقدامات آتی نیز در گزارش‌های بعدی به اطلاع عموم مردم خواهد رسید.

به گزارش شاتا، اصلاح قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور، به عنوان یکی از مهمترین ابزارهای توسعه ساخت داخل در راستای توسعه تولید و تعمیق ساخت داخل یکی از محورهای هفت گانه ای بود که در وزارت صنعت، معدن و تجارت مورد پیگیری قرار گرفت و در همین راستا فهرست تکمیلی ممنوعیت خرید کالاهای خارجی دارای مشابه تولید داخل تدوین و ابلاغ و فهرست کالایی توانمندی‌های ساخت داخل جهت عدم خرید کالاهای وارداتی مشابه ساخت داخل توسط ارگان‌های دولتی و تعیین اولویت‌های سرمایه‌گذاری بروزرسانی و تکمیل شد.

راه اندازی سامانه توانیران

راه اندازی سامانه ثبت توانمندی و اعلام نیاز بنگاه‌های اقتصادی به نشانی اینترنتی **tavaniran.ir** از دیگر موارد مهم در این زمینه بود که هم اکنون در دسترس عموم قرار دارد.

برگزاری نمایشگاه فرصت‌های ساخت داخل و رونق تولید با مشارکت ۲۲۳ شرکت

اما برگزاری نمایشگاه فرصت های ساخت داخل و رونق تولید با هدف داخلی سازی نیازهای صنایع کشور (صنایع خودرو و قطعات، صنایع معدنی، مخابرات، نفت، گاز و پتروشیمی، لوازم خانگی و صنایع دریایی) در مجموعه ای به مساحت ۱۱ هزار متر مربع با مشارکت ۲۲۳ شرکت مهمترین اقدام انجام شده در خصوص تعمیق ساخت داخل و رسیدن به خودکفایی هر چه بیشتر بود.

انعقاد ۲۰۲ تفاهم‌نامه همکاری بین تأمین‌کنندگان و شرکت‌های دانش‌بنیان

۲۰۲ تفاهم‌نامه همکاری بین تأمین‌کنندگان و شرکت‌های دانش‌بنیان درحاشیه برگزاری نمایشگاه ساخت‌داخل منعقد شد و عقد قرارداد داخلی سازی ۳۵ قطعه در صنعت خودرو به ارزش ۷۴۰ میلیارد تومان در حاشیه برگزاری نمایشگاه ساخت داخل انجام گرفت.

ممنوعیت ثبت سفارش حدود ۱۴۰۰ قلم کالای غیرضروری

ممنوعیت ثبت سفارش حدود ۱۴۰۰ قلم کالای غیرضروری از اواسط سال ۹۷ به منظور مدیریت واردات و حمایت از ساخت داخل از دیگر اقدامات انجام شده در این زمینه بود.

راه اندازی مجدد ۳۲۱ واحد صنعتی در مناطق سیل‌زده

اما در راستای حمایت از تولید و واحدهای تولیدی در استان‌های کشور موارد دیگری نیز انجام شد که از آن جمله به آماده سازی زیرساختهای لازم جهت اجرای طرح توسعه تولید پوشاک در مناطق روستایی با ۱۸ زیر پروژه در ۵ استان (گیلان، همدان، اردبیل، چهارمحال و بختیاری و کرمانشاه)، کلنگ‌زنی و آغاز فعالیت‌های اجرایی پروژه‌های سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه‌یافته مانند تولید کاغذ از کربنات کلسیم در استان فارس، بیواتانول سوختی در استان کهگیلویه و بویر احمد و کرمانشاه و راه اندازی مجدد ۳۲۱ واحد صنعتی سیل‌زده می توان اشاره کرد.

همچنین دستیابی به دانش فنی تولید در مقیاس صنعتی انواع غشاء و ماژول‌های تصفیه آب و تجاری‌سازی آن، ایجاد واحد تولید ممبران در ایلام و ایجاد و راه‌اندازی مراکز تولید بیوایمپلنت در شهرهای شیراز، کرمانشاه و تهران از مهمترین اقدامات انجام شده حول محور حمایت از شرکت های دانش بنیان و استارت آپها و استفاده از فناوری های نوین بوده است.

تدوین برنامه‌های توسعه صادرات به ۱۵ کشور همسایه

در حوزه توسعه صادرات کالاهای غیر نفتی اقدامات قابل توجهی به انجام رسید که تدوین دستورالعمل جدید واردات در مقابل صادرات و تدوین برنامه‌های توسعه صادرات به ۱۵ کشور همسایه از آن جمله است.

انعقاد ۲۲ توافقنامه صنعتی و تجاری با کشور عراق

در این حوزه اقدامات دیگری مانند امضا موافقت‌نامه تجارت ترجیحی ایران با کشورهای اوراسیا در آستانه قزاقستان و انعقاد ۲۲ توافقنامه صنعتی و تجاری با کشور عراق و امضای تفاهم‌نامه همکاری بین ایران و اقلیم کردستان عراق و تاسیس نمایشگاه دایمی در عراق به انجام رسید که زمینه توسعه صادرات کالاهای غیر نفتی را بیش از پیش فراهم آورد.

تشکیل ۱۴۱ میز تخصصی کشورهای هدف صادراتی

در این مدت ۲۶ هیئت تجاری به کشورهای هدف صادراتی اعزام و ۱۴۱ میز تخصصی کشورهای هدف صادراتی تشکیل شد.

ساخت کارخانه مشترک اتوبوس سازی با مشارکت شرکت «آذرماش» جمهوری آذربایجان و شرکت خصوصی «عقاب» جمهوری اسلامی ایران در جنوب باکو، تهیه طرح توسعه صادرات فرش دستباف به ۱۵ کشور همسایه و شناسایی و معرفی شرکتهای معتبر درکشورهای هدف صادراتی و معرفی به صادرکنندگان از اهم اقدامات انجام شده دیگر بوده است.

کسب دو رتبه توسط صندوق ضمانت صادرات

اما در این حوزه رتبه های برتری هم به دست آمد که کسب رتبه اول در اتحادیه صندوق‌های ضمانت صادرات کشورهای اسلامی (اتحادیه امان) و کسب کرسی بین‌المللی در اتحادیه صندوق‌های ضمانت صادرات کشورهای اسلامی (اتحادیه امان) در سمت عضویت هیات مدیره از آن جمله است.

گفتنی است که راه اندازی سامانه جامع تجارت و زیر سامانه‌های آن به منظور مدیریت زنجیره تجاری کشور و تدوین و اجرای برنامه‌های ساماندهی صنعت خودرو نیز از جمله اقدامات انجامی در محور مدیریت بازار و ساماندهی لجستیک تجاری بوده است.

افزایش فروشگاه های زنجیره‌ای به ۳۵۰۰ شعبه در سال ۹۸

در این حوزه توسعه فروشگاه‌های زنجیره‌ای از ۳۲۰۰ شعبه در سال ۹۶ به ۳۵۰۰ شعبه در سال ۹۸ از مهمترین دستاوردها بود.

مدیریت عرضه و تقاضا برای محصولات عرضه شده در بورس کالا و آزادسازی سقف رقابت محصولات عرضه شده در بورس، مدیریت صادرات کالاهای صنایع معدنی بمنظور تعادل بخشی و کنترل عرضه و تقاضا در داخل کشور و تدوین برنامه توانمندسازی اصناف و شبکه توزیع کالاهای اساسی با هدف ایجاد و ساماندهی تعداد ۱۵۰۰۰ واحد صنفی در قالب شبکه منتخب و مطمئن توزیع کالاهای اساسی در سطح کشور از اقدامات دیگر بوده است.

هدف گذاری برای فعالسازی ۱۵۰ معدن کوچک مقیاس

در حوزه توسعه معادن و صنایع معدنی، طرح فعالسازی معادن کوچک و متوسط در نقاط مختلف کشور با هدف فعال سازی ۱۵۰ معدن با اشتغالزایی مستقیم ۳ هزار نفر در مناطق کمتر توسعه یافته در سال ۹۸ تدوین شد.

تهیه ۷۹ بسته اجرایی جهت فعال‌سازی معادن کوچک و متوسط

در این راستا ۷ استان کشور برای فعال‌سازی معادن کوچک و متوسط مقیاس مورد بررسی قرار گرفت و ۷۹ بسته اجرایی جهت فعال‌سازی معادن کوچک و متوسط تهیه شد.

شناسایی حدود۳۰۰ محدوده امید بخش معدنی

معرفی ۱۵ معدن و پتانسیل‌های معدنی شناسایی شده به سرمایه‌گذار یا شرکا، ادامه عملیات در پهنه‌های اکتشافی در سطح کشور و شناسایی حدود۳۰۰ محدوده امید بخش دیگر که هم‌اکنون حدود ۷۵۰ محدوده امید بخش در اختیار سرمایه گذاران خرد و کلان می باشد، از دیگر اقدامات انجام شده بوده است.

افزایش استخراج معادن به ۴۶۰ میلیون تن در سال ۹۷

گفتنی است که میزان استخراج معادن از ۴۴۰ میلیون تن در سال ۹۶ به ۴۶۰ میلیون تن در سال ۹۷ افزایش یافت و عملیات بازرسی ایمنی برای ۷۰۰ معدن انجام که نتایج آن برای انجام اصلاحات مورد نیاز اعلام شد.

افزایش تقسیط مالیات بنگاه‌های تولیدی تا ۵ سال

این وزارتخانه در حوزه بهبود فضای کسب و کار مرتبط با بخش صنعت،معدن و تجارت نیز گام های خوبی برداشت که افزایش تقسیط مالیات بنگاه‌های تولیدی تا ۵ سال، کاهش پیش‌پرداخت نقدی واحدهای صنعتی برای گشایش اعتبار اسنادی به ۱۰ درصد , برقراری معافیت ۱۰۰ درصدی مالیات بردرآمد حاصل از فروش تولیدات نرم‌افزاری دارندگان پروانه بهره برداری از وزارت صنعت معدن و تجارت، موضوع ذیل بند (د) ماده ۳۱ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر از آن جمله است.اما در خصوص تامین منابع مالی و توسعه سرمایه گذاری، تفاهم‌نامه با سازمان برنامه و بودجه کشور در راستای تامین تسهیلات منابع بند (الف) تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۹۷ در قالب برنامه تولید و اشتغال منعقد شد.

تزریق ۴ هزار میلیارد تومان نقدینگی به صنعت قطعه‌سازی کشور

تزریق ۴ هزار میلیارد تومان نقدینگی به صنعت قطعه‌سازی کشور و عارضه‌یابی فرآیند پذیرش واحدهای کوچک و متوسط در تابلو **SME** فرابورس از دیگر اقدامات بود.شناسایی پلتفرم‌های فعال در حوزه تأمین مالی جمعی (**Crowd Funding**) و بررسی پروژه‌های مرتبط با بخش صنعت و معدن و پیگیری ایجاد هلدینگ‌های استانی و انتخاب استان‌های هدف و صنایع مرتبط در هر استان از جمله دیگر اقدامات بوده است.

رکورد شکنی صندوق ضمانت صادرات ایران در عملکرد ۵ ماهه

رئیس هیات مدیره ومدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران گفت:ظرف ۵ ماه اول سال جاری در حدود یک میلیارد دلار از صادرات غیر نفتی کشور تحت پوشش صندوق قرار گرفته که بیشتر از کل عملکرد سال ۱۳۹۴ است .

افروز بهرامی افزود:رشد ۶۰ درصدی عملکرد صندوق در سال جاری به دلیل افزایش تقاضای پوشش ناشی از ریسک های تحریم ، متنوع سازی سبد خدمات و محصولات بیمه ای و تضمین متناسب با نیازهای روز صادرات کشور و اطلاع رسانی گسترده خدمات و ایجاد تنوع در مشتریان جدید بوده است .

وی ابراز امیدواری نمود این صندوق تا پایان سال بالغ بر ۵/۲ میلیارد دلار از صادرات غیر نفتی کشور را تحت پوشش و حمایت خود قراردهد .

بهرامی ، چالش اصلی این صندوق را در حال حاضر کمبود سرمایه عنوان کرد و از عزم مجلس و دولت برای تقویت بنیه مالی این نهاد حاکمیتی در سال جاری به میزان حداقل ۲۰۰ میلیون دلار خبر داد .

وی با اشاره به سرمایه موسسات همسایه که بعضا تا ۴۰ برابر صندوق است ، استانداردهای بین المللی کفایت سرمایه را مانعی برای گسترش ریسک پذیری بیشتر اعلام نمود .مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران ادامه داد: نگرانی عمده صادرکنندگان ریسک های سیاسی و تجاری است که هرکدام از این ریسک ها رخ دهد بازگشت وجوه حاصل از صادرات را با مشکل مواجه می کند و در همه جای دنیا موسسات بیمه اعتبار صادراتی برای این منظور ایجاد شده است . بهرامی گفت: در کشور نیز در سال ۱۳۵۲ صندوق ضمانت صادرات ایران با عنوان حمایت از صادرات تاسیس شد و امروز با توجه به ریسک های موجود خدمات صندوق برای متقاضیان اهمیت بیشتری پیدا کرده است.

وی ادامه داد: در جهان وایران در نیم قرن اخیر دستخوش تحولات زیادی از قبیل فرآیندهای صادرات، قوانین تجارت،کسب و کار، ورود کالا وخدمات جدید استارتاپی ودانش بنیان بوده است که نیازمند قوانین متناسب با آنها می باشد.

مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران اظهارداشت: در قانون سال ۵۲ صندوق بخش عمده ریسک های سیاسی و تجاری اهمیت خود را داشته ولی به واسطه شرایط جدید رقابتی ومحدودیتهای ایران ریسک های جدیدی در حوزه صادرات ایجاد شده است در حالی که اساسنامه صندوق در ۴۶ سال گذشته به رغم تغییر در شرایط حوزه صادراتی تغییر نداشته است.

بهرامی خاطر نشان کرد: در این دوره تلاش شده تا فرآیندهای جدیدی برای هموار کردن مسیر صادرکنندگان از طریق صندوق در دستور کار قرار گیرد و محصولات جدید را متناسب با شرایط جدید تعریف کرده ایم .

وی ابراز امیدواری کرد با اجرایی شدن پیشنهادات مطرح شده که با حضور خبرگان صادراتی کشور نهایی می گردد . بخشی از مشکلات صادراتی در شرایط امروز کشور مرتفع گردد.

علیرغم نقش چشمگیر صادرات در رشد اقتصادی کشورها، بسیاری از فعالان عرصه تجارت به دلیل خطرات موجود در صحنه تجارت بین الملل، بویژه ریسک عدم بازپرداخت وجوه کالا و خدمات از سوی خریداران خارجی، تمایلی به حضور در صحنه های بین المللی ندارند. به منظور رفع این نگرانی و افزایش قدرت مقابله صادرکنندگان با ریسکهای اعتبار صادراتی و متعاقباً رونق صادرات، دولتهای جهان اقدام به تاسیس صندوقهای ضمانت صادرات نموده اند. این قبیل شرکتهای بیمه، عمدتاً وابسته به دولت و متکی به حمایتهای مالی آن بوده و اغلب ریسکهایی را پوشش می دهند که جهت آنها، حمایتی از سوی شرکت-های بیمه تجاری صورت نمی پذیرد.

در این راستا و بمنظور تامین امنیت مالی صادرکنندگان ایرانی و در نتیجه توسعه موثر صادرات غیر نفتی کشور، صندوق ضمانت صادرات ایران با همکاری آنکتاد، بعنوان تنها شرکت دولتی بیمه اعتبار صادراتی وابسته به وزارت صنعت، معدن و تجارت در سال ۱۳۵۲ تاسیس گردیده و فعالیت خود را تحت نظارت مرکز توسعه صادرات ایران آغاز نمود.

البته عمر این سازمان تازه تاسیس چندان طولانی نبود چرا که با بالا رفتن قیمت نفت در نتیجه تحولات سیاسی در منطقه خاور میانه در اواسط دهه ۷۰ میلادی، درآمد نفتی کشور افزایش یافته و همین موضوع باعث شد که صندوق ضمانت صادرات ایران بدست فراموشی سپرده شده و فعالیتهای آن بطور کامل متوقف گردد. پس از ده سال عدم فعالیت، بار دیگر صندوق ضمانت صادرات ایران بعنوان یک سازمان وابسته به وزارت صنعت، معدن و تجارت و با شخصیت حقوقی و مالی مستقل مجددا در سال ۱۳۷۳ فعالیت خود را آغاز نمود تا به صادرکنندگان در بازیافت موقعیت تجاری خود که در اثر ۸ سال جنگ تحمیلی مختل شده بود کمک نموده و موجبات افزایش درآمدهای غیر نفتی را فراهم آورد.

این صندوق به پشتوانه حمایتهای مالی دولت، علاوه بر پوشش ریسکهای سیاسی و تجاری صادرات، با صدور انواع ضمانتنامه اعتباری، به تامین منابع مالی مورد نیاز صادرکنندگان نیز کمک می نماید